

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 276. An & qualiter quilibet condominorum ejusdemrei partem suam vendere possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

tori, ut se servet indemnem recipiendo ab illo pretium; cum nemo teneatur rem alienam cum proprio damno redigere ad meliorem statum. Quod posterius etiam admittant adversarii, negant tamen cum Molin. posse aliquem rem alienam extrahere ex illo statu deteriore, in quo fuit, ac dein denuo in priorem statum cum damno domini rationabiliter inviti eandem collocare, ne aliàs dicendum, idem posse emptorem malæ fidei, de quo tamen id negant posteriores hi AA. Fundamentum verò prioris sententiæ est; quòd si dominus repetat ab emptore rem ei venditam, is eam restituere teneatur, & à JUDGE ad hoc compelli possit, etiam si, ut dictum, nihil ab eo recepturus; adeoque ad idem teneatur, dum dominus eam non repetit, vel quia non scit, ubi ea sit, vel quia non potest eam vindicare ob deficientes probationes; cum talis non petitio domini sit omnino pro accidentis respectu obligationis restituendi, utpote non fundata in petitione domini, sed in ipso jure, quòd dominus ad rem suam habet. Nihilominus potest his non obstantibus, ut habet communis, emptor bonæ fidei rem restituere venditori, ubi prudenter judicat nullum inde damnum oriturum domino; eò quòd venditor ipse sit sponte restitutus, vel dominus ab eo rem suam facile & sine incommodo consequi possit. Molin. l. c. num. 1. apud Reiffenstuel. num. 111. qui etiam cum eodem num. 3. & Covar. loc. cit. addit emptorem bonæ fidei, postquam rem bona fide restituit venditori, putans id sibi licere ad recuperandum pretium, ad nullam amplius teneri restitutionem faciendam domino, etiam si ex eo damnum patiatur. Ut etiam, si Cajus rem bona fide emptam rursus bona fide vendat Titio, dominus nihil à Cajo prætereundere potest, sed à Titio, hic tamen privatus equo per evictionem, actionem habet contra Cajum, & hic contra venditorem. pro quo Reiffenstuel. num. 113. citat Covar. Laym. Sanch. Sylv. Qualiter de cetero & quando teneatur venditor ad restitutionem domino faciendam ob venditionem rei alienæ. vide apud de Lugo de 7. & 7. d. 17. f. 1.

Quest. 273. An res litigiosa vendi possit?

R Esp. Tametsi hodie dum rem litigiosam vendi posse salvo jure tertii, asserat Struv. exercit. 46. th. 51. apud Muller. tit. de contrab. emp. th. 27. lit. 2. rem tamen propter vitium litigiosæ ei inhærens vendi non posse juxta l. 1. & fin. C. de litig. cum communi tenet Lauterbach. ad tit. de contrab. emp. 18. quavis addat, citatis pro hoc cit. l. 1. & fin. Franzk. cit. tit. à num. 145. venditionem illius non ipso jure, sed per exceptionem rei litigiosæ annullari. Et constat ex toto tit. ut lite pendente. ubi quest. 471. dixi, rerum litigiosarum alienationem prohibitam esse, & ipso jure nullam, vel per Judicem irritandam. item quest. 470. num. 2. quòd lite pendente super onere rei imposito aut ejus possessione possit alienari unà cum isto onere, & proprietatem sine possessione: item quest. 471. num. 2. varios adduxi casus, in quibus rerum litigiosarum alienatio valida & licita, quæ vide.

Quest. 274. An res dotales vendi possint?

R Esp. Fundus dotalis vel alia res immobilis ab

uxore allata marito ad supportanda onera matrimonii alienari nequit, L. fundus. ff. de fund. dotal. Sic quoque rem donatam uxori propter nuptias, seu in compensationem & securitatem dotis maritus alienare, adeoque nec vendere potest aut hypothecare seu nomine hypothecæ obligare, etiam mulier consenserit, & juri suo renuntiavit; eaque venditæ competit mulieri in rem actio, seu utilis rei vindicatio. Auth. sive à me. C. ad SC. Pellegan. Pirh. h. t. num. 41. Wiestner. num. 74. Nisi jurasset se suæ renunciacioni non contraventuram, ut Wiestner. citatis C. cum contingat. de jurejur. & c. licet. eod. in 6. Vel nisi post exactum biennium uxor denuo consenserit alienationi, & quidem eo consensu in scriptis dato, sintque in bonis mariti res alia, quibus indemnitati mulieris sufficienter cautum sit. cit. Auth. & Auth. ut immobiliæ ante nuptial. donation. §. & sancimus. coll. 5. ejusmodi autem geminatum consensum intervenisse, ex lapsu 30. annorum, quibus mulier non contradixit, neque rem donatam propter nuptias repetivit, præsumitur. Arg. c. pervenit. h. t. Pirh. loc. cit. citans Mascard. de probat. concil. 371. num. 92. quemadmodum istiusmodi solemnitates extrinsecas ad alienationem necessarias intervenisse & tali temporis lapsu rectè præsumi ait Abb. in cit. c. pervenit. n. 7.

Quest. 275. Num res hypothecata vendi possit?

R Esp. Res in hypothecam tradita vendi potest ab eo, qui eam in pignus dedit, dominiumque illius unà cum hoc onere ei inhærente transferri in emptorem, nisi adjectum esset pactum de ea non alienanda. l. 7. §. fin. de distract. pignor. Covar. l. 2. var. resol. c. 15. num. 3. Tiraquell. de retract. convent. §. 3. gl. 1. num. 6. quos citat & sequitur Struv. in ff. de contrab. emp. th. 26. lit. 2. & ibidem Muller. qui tamen lit. 2. addit, excutiendum tertium possessorem hypothecæ, nisi prius debitoris bona excussa sint juxta Auth. hoc ita C. de pignor.

Quest. 276. An & qualiter quilibet Condominorum ejusdem rei partem suam vendere possint?

R Esp. Quavis de sua parte regulariter quemlibet condominorum quandoque disponere, adeoque & eam vendere, posse juxta l. 1. & 2. C. commun. divid. & l. 68. pro socio. idque etiam socio invito, regulam esse dicat. Muller. ad tit. de contrab. emp. th. 26. lit. 2. cum Struv. citans pro eo Perez. in Cod. cit. tit. & c. Nihilominus aliquem ex pluribus condominis certam, quæ demonstrari possit rei communis pro indiviso partem alienare non posse, eò quòd solus non sit dominus certæ partis in re communi, sed singuli condominorum æquale jus obtineant in unaquaque rei communis parte, asserit Idem cum Befold. conf. 49. num. 3. & c. etiam partem suam pro indiviso condominis vendere non prohibeatur. l. 13. §. 17. ff. de act. empti. cit. l. 68. ff. pro socio. l. 1. & 2. C. commun. divid. ut Mull. citatis Mynsing. Gratian. & c. Sed neque, dum aliàs potest suam partem ex re communi vendere etiam aliis, poterit adhuc eidem imponere servitutum. l. 6. §. 1. ff. commun. divid. Mull. loc. cit. Fiscum quoque vendentem rem communem posse ex privilegio sibi competente rem pro modica parte suam, & ita communem in solidum distrahere, salva

tamen manente parte pretii condomino juxta l. 2. C. de comm. rer. alien. & L. unic. C. de vendit. rer. fiscal. habet Muller. L. cit. lit. v. vide de his pluribus legistas ad tit. comm. divid.

Quæst. 277. Quæ sint præterea, quæ vendi nequeant ex speciali ratione, aut etiam certis personis?

1. **R**esp. primò: Vendi prohibentur ratione scandali orituri emptori, dum re empta abusus est ad peccatum, de Lugo. cit. d. 26. f. 2. num. 19. Addens, quòd nihilominus in eo casu venditio sit valida, & pretium à venditore retineri, imò ab eodem re tradita exigi possit ab emptore, si res venditori non restituatur.

2. Resp. secundò: Prohibetur quoque venditio veneni mali, hoc est, quòd nullo modo adjectione alterius materiæ usui nobis esse potest: Secus est de veneno, quod mixtum aliis nocendi naturam deponit, prò ut statuitur. L. quod sape. §. 2. ff. de contrab. empt. Nihilominus licet venena quædam in usum quòque bonum adhiberi possint, ob peri-

culum tamen abusus quibuslibet indifferenter hominibus, notis & ignotis, pueris, fatuis, ineptis, & contra quos est præsumptio nocendi, vendi prohibetur à pharmacopolis, & in Rebus publicis bene constitutis plures salutares iis præscribuntur ordinationes circa hanc veneni venditionem servanda. de quibus videri potest. Muller. l. c. Th. 27. lit. n.

3. Resp. tertio: Prohiberi etiam possunt & solent quandoque merces certæ, quarum aliàs commercium licitum est, ne exportentur ad externos illisque vendantur, quæ ex inde dicuntur contrabanda. quod nomen unde derivetur, vide apud Muller. l. c. lit. p. Sic etiam Christiana mancipia Judæis & hæreticis vendi prohibentur. L. unic. C. ne Christian. mancip. & ibi Brunnem. Sunt & multa alia, quæ legibus civilibus vendi prohibentur, de quibus vide Azor. Tom. 3. l. 8. c. 3. quorum tamen omnium prohibitio non videtur ampliùs esse in usu. Licet autem venditio aut delatio armorum & aliorum ad Christiani nominis hostes sit prohibita in Bulla Cænæ talisque prohibitio sit in usu, putat tamen de Lugo loc. cit. num. 20. eam non esse inviolabilem.

CAPUT QUARTUM.

De

Pretio Rerum Venalium.

Quæst. 278. Quid sit pretium & in quo consistat?

1. **R**esp. ad primum: Pretium tamen si latè sumatur pro omni eo, quod alicui datur in compensationem vel remunerationem alicujus ab alio accepti vel præstiti. Arg. l. 37. ff. de minor. l. 29. §. 2. ff. ad Leg. Jul. de adult. atque ita etiam, quod datur in causa transactionis, pretium dicatur. l. 6. §. 3. ff. de his qui infam. not. Quin & merx, quæ in contractu permutationis pro merce datur, in hac latissima significatione dici possit pretium. Strictè tamen sumptum, pro ut est substantiale constitutum contractus emptionis & venditionis (qui quia olim in usu non erat, dum tantum contractus permutationis exercebatur, nullum quoque pretium constitutum erat. Aristotel. 1. politic. c. 6. & l. 1. ff. de contrab. empt. Castrop. tr. 33. d. 5. p. 2. num. 1.) est illud, quod in emptione ex parte emptoris pro re seu merce venali promittitur. Sumitur ex §. 2. Inst. h. t. Lauterbach. in ff. h. t. §. 28. Dicitur primò: illud: intelligendo per hoc non mercem (quia cum merx pro merce datur, est alius contractus, nempe permutationis, etiam si contrahentes emptionem nominent; cum partes non possint mutare contractuum substantiam Lauterbach. loc. cit.) sed aliquid, quod jure gentium inventum, ex publica autoritate valorem habens, quò reliqua omnia comparari possunt. Castrop. loc. cit. Unde etiam pretium non dicitur æstimatione, ut Castrop. sed potius illud, quo res vendenda æstimatur. l. 16. ff. de pignor. ut Lauterbach. l. c. Dicitur secundò: quod promittitur: non enim requiritur ad essentiam contractus emptionis, ut illico detur seu solvatur pretium, sed sufficit promitti. l. 2. h. t.

2. Resp. secundò: Consistit pretium in num-

mis seu pecunia. l. 1. ff. h. t. ubi etiam pecuniæ origo narratur. Lauterbach. l. c. Muller. l. c. lit. a. Siquidem illud, quod tanquam instrumentum stabile commutationum & commerciorum, etiam inter longe distitos exercendorum, & loco rerum aliarum in permutationibus adhiberi solitarum, deportatu de loco in locum sæpe difficultum deservire debebat, tale esse debebat ut facilem sui & commodum usum præberet, quodque homines communi quadam opinione & consensu adamarent, cujusque æstimatio publica autoritate constituta omnem in negotiationibus contentionem dirimeret, quale quid est pecunia. de quo vide Aristotel. l. c. Unde jam etiam cum Mantic. & aliis deducit Lauterbach. §. 41. quòd, si quis pro re promitteret pecuniam à Principe reprobata, non fore emptionem, sed si accederet traditio, innominatum contractum; eò quòd nummus sit materia habens certam & publica autoritate impostam æstimationem, quæ valor seu bonitas extrinseca dicitur, sine qua subsistere nequit, adeoque nec habere rationem pretii. Et quidem consistit pretium in pecunia numerata, seu nummis ad numerum solvendis. cit. l. 1. ff. §. 2. Inst. h. t. AA. cit. Quare dum appenditur aurum in certo pondere. V. g. Duæ uncie pro merce, non tam pretii quam mercis loco censetur, & non dicitur emptio, sed permutatio. Lauterbach. loc. cit. cum Maul. tr. de emp. & vendit. tit. 4. à num. 17. Quòd si verò res & pecunia simul pro merce promittitur animo contrahendi emptionem. V. g. pro equo bos & 20 Imperiales, contractus sustinetur tanquam emptio & venditio, & res instar additamenti habetur, & in partem pretii venit. Arg. l. 6. §. 1. & l. 21. §. 4. ff. de A. E. V. Lauterbach. loc. cit. §. 39. citatis Mantic. de tac. & ambig. convent. l. 25. tit. 2. à n. 2. Carpzov. p. 2. const. 32. def. 15. Mudæ. ad l. 7. §. 1. & l. 37. ff. h. t. num. 9. &c. Idque etiam si res excedat